

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/246>

Materiál v pripomienkovom konaní do 16.05.2023

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom zdravotníctva SR na základe úlohy C.45 uznesenia vlády SR č. 79 z 2. februára 2022

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Hlavným cieľom zmien vykonaných v návrhu nariadenia vlády je sprehľadniť a zjednodušiť prístup k posudzovaniu zdravotného rizika pri ručnej manipulácii s bremenami a zároveň aktualizovať prístup k hodnoteniu v zmysle súčasných vedeckých poznatkov. Navrhované zmeny umožňujú pri posudzovaní zdravotného rizika presnejším spôsobom zohľadniť vplyv podmienok práce a pracovného prostredia, ktoré boli v súčasne platnom nariadení vlády zhrnuté pod pojmom „nepriaznivé podmienky“. Možnosť zohľadniť presnejším spôsobom vplyv podmienok práce a pracovného prostredia umožní v konečnom dôsledku korektnjším spôsobom stanoviť mieru zdravotného rizika pri ručnej manipulácii s bremenami a v nadväznosti na to umožní aj cielenejší a efektívnejší výkon opatrení. V návrhu nariadenia vlády sa dopĺňa definícia bremena na účel posudzovania ručnej manipulácie s bremenami vo vzťahu k poškodeniu chrbtice, ako bremena s hmotnosťou 3 kg a viac alebo prenášanie sily na bremeno o veľkosti 30 N a viac. Zavedenie definície bremena na účel posudzovania ručnej manipulácie s bremenami vo vzťahu k poškodeniu chrbtice zmiernuje doterajšiu povinnosť zamestnávateľa posudzovať zdravotné riziko pri ručnej manipulácii s bremenami; u bremien ľahších ako 3 kg sa posudzovanie zdravotného rizika vo vzťahu k určeným najvyššie prípustným hodnotám pri ručnej manipulácii s bremenami nebude vykonávať. Ochrana zdravia zamestnancov pri ručnej manipulácii s bremenami zostane zachovaná, nakoľko podľa fyziologických princípov a teda aj odbornej literatúry a uvedených technických noriem je rizikovým faktorom vo vzťahu k poškodeniu chrbtice bremeno s hmotnosťou 3 kg a viac.

Návrh nariadenia má nadobudnúť účinnosť dňa 01.06.2023

Postoj RÚZ k materiálu

Hlavným cieľom zmien vykonaných v návrhu nariadenia vlády je sprehľadniť a zjednodušiť prístup k posudzovaniu zdravotného rizika pri ručnej manipulácii s bremenami a zároveň aktualizovať prístup k hodnoteniu v zmysle súčasných vedeckých poznatkov. RÚZ navrhuje vyhlášku stiahnuť z legislatívneho procesu a zásadne prepracovať.

Žiadame, aby Návrh NV bol prepracovaný tak, aby bol zrozumiteľný, aby jednoznačne definoval limity pre najvyššie prípustné hmotnosti bremien pri zdvíhaní, ukladaní a prenášaní a pre najvyššie prípustné kumulatívne hmotnosti bremien. Je nereálne, aby v praxi, každý zamestnávateľ prepočítaval a určoval limity pre jednotlivé činnosti s bremenami. Najmä ak do prepočtov vstupujú korekčné faktory, ktoré sa odvíjajú od individuálnych telesných parametrov zamestnancov a tak isto aj od ich spôsobu práce. Tak isto nie je možné aplikovať prepočty na pracoviskách s vysokou premenlivosťou hmotnosti bremien (napr. kuriéri) a tak isto v prípade, že bremena je potrebné prenášať ručne aj na dlhšiu vzdialenosť ako je 20m. Žiadame, aby boli zrušené ustanovenia týkajúce povinného používania kontrolných listov 1. a 2. úrovne, nakoľko ich výsledkom má byť potvrdenie zaradenia profesie do 1. kategórie rizika, čo je úplne zbytočné, ak sú správne naformulované kritéria vo vyhláške MZ SR 448/2007.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k návrhu ako celku

Žiadame, aby Návrh NV bol prepracovaný tak, aby bol zrozumiteľný, aby jednoznačne definoval limity pre najvyššie prípustné hmotnosti bremien pri zdvíhaní, ukladaní a prenášaní a pre najvyššie prípustné kumulatívne hmotnosti bremien. Je nereálne, aby v praxi, každý zamestnávateľ prepočítaval a určoval limity pre jednotlivé činnosti s bremenami. Najmä ak do prepočtov vstupujú korekčné faktory, ktoré sa odvíjajú od individuálnych telesných parametrov zamestnancov a tak isto aj od ich spôsobu práce. Tak isto nie je možné aplikovať prepočty na pracoviskách s vysokou premenlivosťou hmotnosti bremien (napr. kuriéri) a tak isto v prípade, že bremená je potrebné prenášať ručne aj na dlhšiu vzdialenosť ako je 20m.

Žiadame, aby boli zrušené ustanovenia týkajúce povinného používania kontrolných listov 1. a 2. úrovne, nakoľko ich výsledkom má byť potvrdenie zaradenia profesie do 1. kategórie rizika, čo je úplne zbytočné, ak sú správne naformulované kritéria vo vyhláske MZ SR 448/2007

Podrobné dôvody sú uvedené pri jednotlivých ustanoveniach.

2. Pripomienka k Čl.I., Bod 1

Doterajší text § 2 sa označuje ako odsek 1 a slovo „pohybovanie“ sa nahrádza slovami „prenášanie sily na bremeno“. Prečo tento zložitý termín?

3. Zásadná pripomienka k Čl.I., Bod 2

Navrhujeme bod 2 odstrániť.

Odôvodnenie:

Definovať bremeno za bremeno iba od 3 kg vo vzťahu k poškodeniu chrbtice považujeme za nesprávne. Zodpovedne sa z fyziologického hľadiska nedá vylúčiť poškodenie chrbtice, ak zamestnanci za zmenu premanipulujú 10 ton (napr. bude sa vykonávať ukladanie dielov o hmotnosti 2,5 kg bez prenášania nad 1m v počte 4 000 ks/zmenu t.j. 10000kg /za zmenu To nie je manipulácia s bremenami?)

Podľa návrhu by potom takáto práca nebola vôbec vyhlásená v riziku bremien a zamestnávateľ by bol uvedený do omylu, že nie je potrebné takejto činnosti venovať pozornosť z hľadiska ochrany zdravia zamestnancov. Dôsledkom by boli poškodenia zdravia zamestnancov.

Tak isto je zavádzajúce, že sa podľa NV bude posudzovať len bremeno nad 3kg. Podľa postupov uvedených odbornom usmernení sa musí vypočítať najvyššia prípustná hmotnosť bremena a pri manipulácii s bremenom s jednou rukou sa môže znížiť na 1 kg.

4. Zásadná pripomienka k čl. I §3 písm. a) a písm.b)

Navrhujeme odstrániť z textu výrazy „referenčná, referenčných“ a každom ďalšom ustanovení

Odôvodnenie:

V zmysle §4 ods. 1, písm. d) / Zákona č.355/2007 Z.z. Ministerstvo ustanovuje limity a nie metódy hodnotenia. Použitím výrazov „referenčná, referenčných“ sa však už určuje žiadúca metodika hodnotenia manipulácie s bremenami, čo je neprípustné vo vyhláske MZ SR.. Nejde o všeobecne platný pojem vo fyziológii práce.

5. Zásadná pripomienka k čl. I §3 písm.b)

Žiadame formulovať nasledovne: „kumulatívna hmotnosť a pri prenášaní bremena“

Odôvodnenie:

Aktuálne platné limity pre kumuláciu hmotnosti bremena pre ručnú manipuláciu zahŕňajú manipuláciu s bremenami aj bez prenášania, to znamená aj namiesto, tým, že sa zmení posúdenie vo vzťahu k limitom neznamená, že sa zníži reálna manuálna práca s bremenami.

Modelový príklad č. 2, ktorý je uvedený v analýze dopadov na podnikateľské prostredie nedáva zmysel:

- Zamestnávateľ zamestnáva 50 zamestnancov (25 žien vo veku do 45 rokov a 25 mužov), ktorí vykonávajú pri výrobnnej linke prácu s bremenami s hmotnosťou 2 kg a 10 kg. Bременá s hmotnosťou 2 kg nadvihnú v priemere 5-krát za minútu a vložia do krabice s kapacitou 5 kusov 2 kg bremien. Každú štvrtú naplnenú krabicu preložia z linky do regálu vzdialeného 2 m. Ostatné naplnené krabice nechávajú na linke.

- Podľa predchádzajúceho platného nariadenia vlády je celozmenová hmotnosť 6900 kg. To znamená, že práca všetkých žien a práca mužov nad 40 rokov predstavuje rizikóvu prácu.
- Podľa návrhu nariadenia vlády sa zohľadnia bremená nad 3 kg, pričom kumulatívna hmotnosť pri prenášaní na 2 m bude 2400 kg. Podmienky práce pre zdvíhanie bremena pri uvedenej frekvencii zdvihov a pre prenos bremena sú optimálne a teda práca nebude spĺňať kritériá na zaradenie do kategórie rizika ani pre jedného zamestnanca modelového príkladu.
- V takom prípade bude 50 zamestnancov vyradených z kategórie rizika a priame náklady zamestnávateľa sa znížia o náklady investované do zabezpečenia periodických lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci a odvodov do DDS pre 50 zamestnancov.

Aj keď to vyzerá podľa týchto prepočtov pre zamestnávateľov lákavo, pravda je taká, že zamestnanci odmanipulujú za zmenu 6900 kg, či sú to muži, alebo ženy. Podľa navrhovaných kumulatívnych hodnôt, by táto práca bola rizikóva pre všetky vekové kategórie žien, a pre vekové kategórie mužov nad 45 rokov a pod 18 rokov, ak by prenášali uvedené bremená nad 1m.

Ak však bremená neprenášajú, alebo ich budú prenášať do vzdialenosti do 99 cm, tak budú v 1. kategórii.

Je skutočne táto práca nerizikóva? Odmanipulovať 6900kg za zmenu je bezpečná práca? Bez ovplyvnenia podporného a pohybového aparátu, horných končatín, chrbtice, preťaženie srdcovocievneho systému? Nehovoriac o tom, aký dopad na fyziológiu človeka by mala táto činnosť, ak by bola vykonávaná v noci. To skutočne môže takúto prácu vykonávať hoci kto? Pretože ak bude zaradená do 1. kategórie a zamestnávateľ ušetrí na preventívnej lekárskej prehliadke, tak do pracovnej pozície môže byť zaradený diabetik, osoba s poškodením chrbtice, horných končatín, epileptik atď.

Uvedené posudzovanie kumulatívnej záťaže len pri prenášaní bremena nad 1 m povedenie k zvýšenej úrazovosti na pracovisku, k zvýšeniu ochorení zamestnancov súvisiacich s poškodením chrbtice a horných končatín, čo sa premietne do navýšenia nákladov pre zamestnávateľov za práceneschopnosť, ďalej v navýšení nákladov za zdravotnú starostlivosť.

Zároveň predkladateľ modelového príkladu opomenul, že aj keď sú určené limity pre bremená, tak tie sa vzťahujú len na činnosti, pri ktorých sú dodržané všetky referenčné podmienky výkonu práce s bremenami. Ak nie sú dodržané, tak je potom potrebné pre každú manipuláciu s bremenom vypočítať najvyššiu prípustnú hmotnosť bremena a tá sa môže znížiť pri jednoručnej manipulácii aj na 1kg. A tak isto aj je potrebné prepočítať najvyššiu prípustnú kumulatívnu hmotnosť bremien prenášaných na vzdialenosť viac ako 1m. Takže je ťažko podľa predloženého modelu povedať, či skutočne budú zamestnanci vyradení z 3. kategórie rizika. Tak isto pre túto prácu budú musieť byť prehodnotené ďalšie rizikové faktory fyzickej záťaže:

- polohová záťaž horných končatín tu sa zohľadňuje už aj manipulácia s bremenami nad 1kg,)
- energetický výdaj pri práci
- lokálna svalová záťaž
- celková fyzická záťaž

Či skutočne budú zamestnanci budú vyradení z rizika, tak ako je to uvedené v modeli, to preukáže až celkové vyhodnotenie.

6. Zásadná pripomienka §3 ods

Navrhujeme doplniť nové písmeno d) v znení:
d) maximálna hmotnosť bremena

Odôvodnenie:

Spresizovanie a vyjasnenie znenia vhyľášky

7. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod A,

Navrhujeme z textu odstrániť výrazy "referenčná, referenčné a nahradiť slovom prípustná,

Odôvodnenie:

V zmysle §4 ods. 1, písm. d/ / Zákona č.355/2007 Z.z. Ministerstvo ustanovuje limity a nie metódy hodnotenia. Použitím výrazov „referenčná, referenčných“ sa však už určuje žiadúca metodika hodnotenia manipulácie s bremenami, čo je neprípustné vo vyhláške MZ SR.. Nejde o všeobecne platný pojem vo fyziológii práce.

8. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod A, Číslo 4

Referenčná hmotnosť bremena a maximálna hmotnosť bremena sa vzťahuje na ručnú manipuláciu s bremenom v základnej polohe v stoji. Poloha v sede sa pri manipulácii s bremenom neodporúča. Pri práci v sede nemôže byť hmotnosť bremena väčšia ako 5 kg.

Odôvodnenie:

Sú činnosti, kde je manipulácia s bremenom nutná aj v sede. V NV SR má byť jasne napísané ÁNO alebo NIE a nie neodporúča sa.

9. Zásadná pripomienka k Prílohe č.2, Bod A, Číslo 5

Ak nie je možné zabezpečiť dostatočné technické opatrenia na zníženie hmotnosti ručne manipulovaného bremena, je možné referenčnú hmotnosť navýšiť pri občasnej nepravidelnej manipulácii pri zdvíhaní a ukladaní bremena u preukázateľne zaškolených a zacvičených mužov.

Čo ak sa na danom pracovisku nebude vyskytovať zamestnanec - muž, ale len žena?

Definovať pojem občasná nepravidelná manipulácia. Definovať pojem preukázateľne zaškolený a zacvičený muž (stačí vstupné školenie BOZP, alebo sú potrebné opakované školenia, zacvičenie vykonané zamestnávateľom alebo technikom BOZP alebo verejným zdravotníkom?)

10. Zásadná pripomienka k Prílohe č.2 Bod A, Číslo 6

Navrhujeme odstrániť celý odsek

Alebo navrhujeme doplniť nové písmeno k) v znení :

k)kumulatívna hmotnosť bremien je dodržaná pre vekovú kategóriu mužov a žien

Odôvodnenie:

V zmysle §4 ods. 1, písm. d/ / Zákona č.355/2007 Z.z. Ministerstvo ustanovuje limity a nie metódy hodnotenia. Definovaním referenčných podmienok sa však už určuje žiadúca metodika hodnotenia manipulácie s bremenami, čo je neprípustné vo vyhláške MZ SR. Nejde o všeobecne platný pojem vo fyziológii práce. Konkrétnu metodiku má riešiť Odborné usmernenie HH a nie vyhláška.

Takéto vymedzenie referenčných podmienok môže splniť iba robot.

Celé hodnotenie je postavené na referenčných podmienkach, ktoré nie sú dodržateľné v praxi.

Ako bolo odôvodnené vyššie, zdravie zamestnancov ovplyvňuje samotný výkon práce t.j. kumulatívne množstvo odmanipulovaného materiálu, ak raz zamestnanec preloží 6900 kg, tak ich preloží. Ak má z toho ešte navyše 2400kg preniesť, tak podmienky práce sa pre neho ešte zhoršujú, a nie, že vykonáva bez rizikových prác

11. Zásadná pripomienka k Prílohe č.2, Bod A, Číslo 7

Navrhujeme text celého bodu odstrániť.

Ak nie sú zabezpečené referenčné podmienky pri zdvíhaní a ukladaní bremena, referenčná hmotnosť sa zníži úmerne podľa pracovných podmienok podľa technickej normy⁸⁾ alebo podľa inej európskej technickej normy, ak neexistujú vhodné technické normy podľa iného vhodného technického predpisu, zahraničného technického predpisu alebo podľa iného vhodného obdobného dokumentu.

Odôvodnenie:

V prípade, ak nebudú zabezpečené referenčné podmienky pri zdvíhaní a ukladaní bremena, referenčná hmotnosť sa zníži úmerne podľa pracovných podmienok podľa technickej normy,... . Je teda navrhované použiť jednotlivé technické normy, európske technické normy, iné vhodné technické predpisy, zahraničné predpisy alebo iné vhodné

obdobné dokumenty, ktoré sa môžu od seba podstatne líšiť, čo zapríčini významné rozdiely v posudzovaní s výrazným vplyvom na výslednú kategorizáciu prác. tzn. že nastane chaos a nejednotnosť, hodnotenie bude vykonávané na základe rozdielnych predpisov. Ak má byť odkaz na iný predpis, musí byť presne určený ktorý, nie ako napr. v odkaze č. 8: „napr. STN EN 1005-2...“.Upozorňujeme, že sa ale bude jednať o predpisy, ktoré budú mať len odporúčací charakter a nebudú mať záväznú právnu váhu ako legislatívny predpis!

Znižovanie referenčnej hmotnosti, ako je uvedené v ustanovení, čiže výpočet najvyššie prípustnej hmotnosti bremena pre manipuláciu je uvedené v Odbornom usmernení HH V zmysle §4 ods. 1, písm. d/ / Zákona č.355/2007 Z.z. Ministerstvo ustanovuje limity a nie metódy hodnotenia Máme za to, že Odborné usmernenie nie je relevantný právny predpis, podľa ktorého má posudzovateľ sám vypočítať najvyššie prípustnú hmotnosť.

Podotýkame, že potrebné je vypočítať najvyššie prípustnú hmotnosť bremena pre každú manipuláciu s bremenom.
 $MNPH = Mref \cdot Vk \cdot Dk \cdot Hk \cdot Ak \cdot Fk \cdot Ck \cdot Rk \cdot Zk \cdot Bk$

Referenčné hodnoty uvedené v novele 281/2006 sú len podkladom na výpočet najvyššie prípustnej hmotnosti. Opäť sú tu korelačné faktory, ktoré budú individualizované pre každého zamestnanca. Napr. Vk - koeficient vertikálnej výšky, Dk - koeficient vertikálneho výškového rozdielu dráhy bremena, Hk - koeficient horizontálnej vzdialenosti, Ak - koeficient uhla asymetrie, Fk - koeficient frekvencie zdvihov, Ck - koeficient kvality úchopu
 Rk - koeficient pre manipuláciu jednou rukou (a nie dvomi rukami), Zk - koeficient pre manipuláciu viac ako jedným zamestnancom, Bk - koeficient pri manipulácii s ľahšími bremenami
Čo zamestnanec, to vlastný limit.

Tak isto sa vypočíta aj individuálny kumulatívny limit pre prenášané bremená.

Vo vyhláškach, ani odbornom usmernení nie je uvedené ako výsledky jednotlivých zamestnancov vyhodnotiť v rámci profesie.

Prečo sa zdôrazňujem výpočty NPLH, pretože od násobku prekročenie NPHL sa odvíja zaradenie do 1., 2., 3. 4. kat. rizika podľa návrhu novelizácie 448/2007

Môže sa stať, že na jednom pracovisku, jeden zamestnanec bude zaradený 2. a druhý 3. kat. rizika, práve kvôli rôznym individuálnym limitom.

12. Zásadná pripomienka k prílohe č.2 Bod A Číslo 8

Navrhujeme formulovať nasledovne:

Maximálna hmotnosť bremena je najvyššie prípustná hmotnosť bremena pri zdvíhaní, ukladaní a prenášaní.

Navrhujem zrušiť nasledujúci text ustanovenia

U mužov maximálna hmotnosť bremena zodpovedá referenčnej hmotnosti. U žien do 45 rokov veku je maximálna hmotnosť bremena 15 kg a u žien nad 45 rokov veku je maximálna hmotnosť bremena 10 kg.

Odôvodnenie:

Pri prenášaní taktiež musí byť určená maximálna a prípustná hmotnosť bremena.

Je v návrhu zavedených niekoľko pojmov a ustanovení, ktoré si navzájom odporujú.

Napr. Maximálna hmotnosť bremena pre ženy do veku 45 rokov je 15 kg, ktorá je zároveň najvyššie prípustnou hmotnosťou bremena. Avšak v tab. č.1 je uvedená referenčná hmotnosť bremena pre ženy do 45 rokov 20kg. Tak k čomu je referenčná hodnota uvádzaná, ak s takouto hmotnosťou ženy manipulovať nesmú?

Pričom v položke 3 bodu A sa uvádza:

3.Referenčná hmotnosť bremena je najvyššie prípustná hmotnosť bremena pri ručnom zdvíhaní a ukladaní bremena priemernou pracujúcou populáciou pri referenčných podmienkach.

V položke 4 bodu A sa uvádza:

4. Referenčná hmotnosť bremena sa vzťahuje na ručnú manipuláciu s bremenom v základnej polohe v stoji. Poloha v sede sa pri manipulácii s bremenom neodporúča. Pri práci v sede nemôže byť hmotnosť bremena väčšia ako 5 kg.

V položke č.6 písm i) sa uvádza, že referenčné podmienky sú splnené ak je maximálna hmotnosť bremena je dodržaná.

Takže, podľa čoho posudzovať prácu žien, ak máme pre ne referenčné hmotnosti, maximálne hmotnosti a najvyššie prípustne hmotnosti bremena

13. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod A, Číslo 10

Navrhujeme text celého bodu odstrániť.

Odôvodnenie:

V zmysle §4 ods. 1, písm. d/ / Zákona č.355/2007 Z.z. Ministerstvo ustanovuje limity a nie metódy hodnotenia. Určením konkrétneho kontrolného listu sa však už určuje žiadúca metodika hodnotenia manipulácie s bremenami, čo je neprípustné vo vyhláske MZ SR.. Konkrétnu metodiku má riešiť Odborné usmernenie HH a nie vyhláska.

14. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod A, Tabuľka č.1

Referenčná hmotnosť bremena pri zdvíhaní a ukladaní bremena podľa pohlavia a veku

Muži

18 – 45 rokov 25 kg

< 18 alebo > 45 rokov 20 kg Zníženie referenčnej hmotnosti bremena pre mužov, je neodôvodnené, vzhľadom k tomu, že CHZP vznikajú hlavne z DNJZ a nie z ťažších bremien.

Prečo máme referenčnú hmotnosť bremena len pri zdvíhaní a ukladaní, ale nie pri prenášaní?

Navrhujeme doplniť do názvu tabuľky a pri prenášaní

Navrhujeme zrušiť pojem referenčná hmotnosť a nahradiť ho najvyššia prípustná hmotnosť.

Hmotnosti bremien pre ženy navrhujeme upraviť:

na 15 kg pri prípustných podmienkach manipulácie a na 10kg pri nepriaznivých podmienkach manipulácie pre ženy nad 18 a do 45 rokov na 10 kg pri prípustných podmienkach manipulácie a na 5 kg pri nepriaznivých podmienkach manipulácie pre ženy nad 45 pod 18 rokov

15. Zásadná pripomienka k Prílohe č.2, Bod A, Tabuľka č.1 – vysvetlivka

Pri občasnej nepravidelnej manipulácii pri zdvíhaní a ukladaní bremena u preukázateľne zaškolených a zacvičených zamestnancov so zdravotnou spôsobilosťou, je možné u mužov do 45 rokov vychádzať z referenčnej hmotnosti 40 kg a u mužov nad 45 rokov vychádzať z referenčnej hmotnosti 30 kg

Kto je preukázateľne zaškolený a zacvičený zamestnanec? Kto bude toto školenie oprávnený vykonávať? Zdravotná spôsobilosť – stačí vstupná LPP na manipuláciu s bremenami alebo budú potrebné opakované LPP?

Definovať pojem občasná, nepravidelná manipulácia. Keď zamestnanec napr. 1x/týždeň prenesie 5 vriec s cementom, je to manipulácia občasná?

16. Zásadná pripomienka k Prílohe č.2, Bod B

Navrhujeme z textu odstrániť výrazy "referenčná, referenčné",

Odôvodnenie:

V zmysle §4 ods. 1, písm. d/ / Zákona č.355/2007 Z.z. Ministerstvo ustanovuje limity a nie metódy hodnotenia. Použitím výrazov „referenčná, referenčných“ sa však už určuje žiadúca metodika hodnotenia manipulácie s bremenami, čo je neprípustné vo vyhláske MZ SR.. Nejde o všeobecne platný pojem vo fyziológii práce.

17. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod B

Navrhujeme z textu odstrániť výrazy "na vzdialenosť viac ako jeden meter.

Odôvodnenie:

Prenášanie bremena je manipulácia s bremenom, pri ktorej zamestnanec musí vykročiť. Nerozhoduje pri tom, či urobí 1 krok, alebo viacero, tak isto nerozhoduje, či musí prejsť horizontálnu, alebo vertikálnu vzdialenosť. Jednoducho vykročí, lebo musí, spraví krok, prekonáva vzdialenosť a musí pri tejto činnosti udržať stabilitu. A to sú hlavné

podmienky prenášania. Je irelevantné diskutovať o tom, či prenášanie na vzdialenosť 99 cm ešte prenášanie nie je, a prenášanie od 101 cm už prenášaním bremena je.

18. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod B položka 2

Navrhujem zrušiť ustanovenie a nahradiť novou definíciou

Odôvodnenie:

Odôvodnenie pojmu zrušenie pojmu prenášania je uvedené vyššie, preto žiadame, aby NRC pre fyziológie práce navrhlo novú definíciu, ktorá zohľadní fyziologické podmienky prenášania, a to je vykročenie a prekonávanie vzdialenosti.

19. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod B, Číslo 3, 4

Navrhujeme zrušiť celý odsek.

Odôvodnenie:

V zmysle §4 ods. 1, písm. d/ / Zákona č.355/2007 Z.z. Ministerstvo ustanovuje limity a nie metódy hodnotenia. Definovaním referenčných podmienok sa však už určuje žiadúca metodika hodnotenia manipulácie s bremenami, čo je neprípustné vo vyhláške MZ SR.. Nejde o všeobecne platný pojem vo fyziológii práce. Konkrétne metodiku má riešiť Odborné usmernenie HH a nie vyhláška.

Celé hodnotenie je postavené na referenčných podmienkach, ktoré nie sú dodržateľné v praxi.

20. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod B, Číslo 5

Navrhujeme zrušiť celý odsek.

Odôvodnenie:

Uvedené limity pre zaradenie do 3. kategórie umožňujú vykonávať prácu aj s bremenami podľa nasledujúcich výpočtov

a) to znamená napr. hmotnosť bremena nad 75 kg pre mužov? To platí aj pre ženy čiže nad 45kg ? To je nejasne formulované o čo vlastne ide.

c) to znamená napr. nad 16 000 kg pre mužov? To platí aj pre ženy čiže nad 12000kg ? To je nejasne formulované o čo vlastne ide. Doteraz platilo, že smerné hodnoty nemohli byť prekročené.

Podotýkame, že pri výpočte najvyššie prípustnej kumulatívnej hmotnosti pri prenášaní bremena na vzdialenosť 20m a viac je potrebné do súčtu zadať koeficient vzdialenosti prenosu 0. Násobenie nulou znamená, že výsledok najvyššie prípustnej kumulatívnej hmotnosti pre prenos bremien nad 20m je 0kg.

Z toho vyplýva, že nie je možné prenášať žiadne bremeno nad vzdialenosť 20m, alebo všetky činnosti, pri ktorých sa budú bremená prenášať nad 20m budú zaradené do 3. kategórie rizika. Nakoľko každý x-násobok nuly je nula. A tým pádom, akékoľvek bremeno aj 2kg prenášané nad 20m zodpovedá prekročeniu násobku nuly.

21 Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod B, Číslo 6

Pri opakovanom prenášaní bremena na vzdialenosť viac ako 20 m sa použijú primerané technické prostriedky a zariadenia

Navrhujeme zmeniť a doplniť nasledovne zrušiť zvýraznený text :

Pri opakovanom prenášaní bremena na vzdialenosť viac ako 20 m sa používajú primerané technické prostriedky a zariadenia, ak je to technicky možné.

V praxi nie je možné vždy použiť na prenášanie technické prostriedky vzhľadom k pracovnému prostrediu (stiesnené priestory, schody, apod.).

Podľa navrhovaného odborného usmernenia je koeficient na zníženie maximálnej hmotnosti nula, tzn. že nie je možné vykonávať ručný prenos bremena na vzdialenosť dlhšiu ako 20 m a títo zamestnanci, ako tieto činnosti budú vykonávať, budú zaradení do rizikových prác. Je opakované prenášanie bremena aj 2x/zmenu?

Čo v prípade, že má preniesť zamestnanec bremeno počas zmeny jednorazovo?

21. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod B, Číslo 7

Pri prenášaní bremena zaveseného na rameno alebo na krku je optimálna výška bremena nad podlahou v rozmedzí 125 až 155 cm.

Pre zrozumiteľnosť a jednoduchosť by bolo vhodné uviesť nielen výšku bremena nad podlahou, ale najmä prípustnú hmotnosť.

22. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod B, Číslo 10

Navrhujeme zrušiť celý odsek

Odôvodnenie:

Uvedený kontrolný list sme navrhli zrušiť V navrhovanej vyhláške pre fyzickú záťaž pre jej neopodstatnenie.

23. Príloha č.2, Bod B, Tabuľka č.2

Referenčná kumulatívna hmotnosť pri prenášaní bremena na vzdialenosť viac ako 1 meter podľa pohlavia a veku

Pohlavie	Vek	Referenčná kumulatívna hmotnosť - MKref (kg)*
Muži	18 - 45 rokov	8000
	< 18 a > 45 rokov	6000
Ženy	18 - 45 rokov	6000
	< 18 a > 45 rokov	4000

*) Vzťahuje sa na 8-hodinovú pracovnú zmenu a dlhšiu pracovnú zmenu. Aká je celozmenová hmotnosť keď je manipulácia s bremenom menej ako 1 meter?

Nie je určená manipulácia s bremenom do vzdialenosti 1 metra. Najviac manipulácii s bremenom sa vyskytuje práve vo vzdialenosti do 1 metra.

Zníženie referenčnej kumulatívnej hmotnosti bremien za zmenu pre mužov do 45 rokov na 8000 kg. Nedodržateľné v praxi – alebo len za cenu zvýšenia množstva rizikových prác, alebo ďalších zamestnancov.

Zníženie referenčnej kumulatívnej hmotnosti bremien za zmenu pre mužov nad 45 rokov na 6000 kg. Nedodržateľné v praxi – alebo len za cenu zvýšenia množstva rizikových prác, alebo ďalších zamestnancov.

Prečo je navrhovaná referenčná hmotnosť kumulatívna len pri prenášaní, ale nie pri zdvíhaní a ukladaní?

Referenčná kumulatívna hmotnosť u mužov < 18 a > 45 rokov a u žien 18 - 45 rokov je rovnaká, čo je z fyziologického hľadiska neopodstatnené.

Navrhujeme, aby bola kumulatívna hmotnosť bremien bola prehodnotená podľa aktuálne platných podmienok pre manipuláciu s bremenami a aby bola aplikovaná na manipuláciu s bremenami bez ohľadu na dráhu prenášania. Len tak je možné objektívne posúdiť riziká spojené s prácou s bremenami.

24. Zásadná pripomienka k Príloha č.2 Bod C, Číslo 5

Stanovenie najvyššie prípustnej sily pri ťahaní a tlačení bremena sa vykonáva podľa

- výšky rúk od podlahy pri jeho tlačení a ťahaní,
- vzdialenosti dráhy tlačená a ťahania bremena,
- frekvencie tlačená a ťahania vo vzťahu k impulznej sile a zvlášť vo vzťahu k ustálenej sile,
- pohlavia,
- hodnoty aktuálnej impulznej sily a ustálenej sily.

Vzhľadom k tomu, že uvedené parametre uvedené v položke 5 boli uplatnené pri spracovaní limitov pre ťažné a tlačné sily v tab.č. 3-8, máme za to, že je možnú prepočítať a ustanoviť najvyššie prípustné limity aj pre ostatné rizikové faktory fyzickej záťaže.

25. Zásadná pripomienka k Príloha č.2, Bod C, Číslo 10

Najvyššie prípustné sily pri tlačení a ťahaní bremena sú určené podľa technickej normy¹²⁾ alebo podľa inej európskej technickej normy, ak neexistujú vhodné technické normy podľa iného vhodného technického predpisu, zahraničného technického predpisu alebo podľa iného vhodného obdobného dokumentu.

Čo je to obdobný dokument? Technická norma je nepoužiteľná na stanovanie najvyšších prípustných síl.

Prečo neprevziať jednoduchú, napr. Českú normu. V Českej republike sú v rámci legislatívy určené prípustné (maximálne) limity pre tlačné a ťažné sily pri manipulácii s bremenami pomocou bezmotorového prostriedku:

Tlačné sily		Ťažné sily	
Muži	Ženy	Muži	Ženy
310 N	250 N	280 N	220 N

Zároveň platí:

Ťažné a tlačné sily pri manipulácii s bremenami sú v súčasnosti určené len v odborných normách EÚ – ISO norma 11228: 2007 Ergonomics – Manual Handling – Part 2: Pushing and pulling stanovuje odporúčané hodnoty za podmienok – max. 480 min. pracovná doba, výška držadla 95 cm pre mužov a 89 cm pre ženy, tlačenie - ťahanie – obojručné - 2 m. Pri iných podmienkach sa limit znižuje.

	muži	ženy	
Tlačenie iniciálne	340 N	220 N	
Tlačenie udržiavacie		230 N	130 N
Ťahanie iniciálne	320 N	230 N	
Ťahanie udržiavacie		240 N	140 N

Impulzná sila (Fi) je sila potrebná na roztlačenie bremena, na jeho zrýchlenie alebo spomalenie. = tlačenie/ťahanie iniciálne.

Ustálená sila (Fu) je sila potrebná na premiestnenie už roztlačeného bremena. = tlačenie/ťahanie udržiavacie.

26. Príloha č.2 Tabuľka 3 - 8 Najvyššie prípustné sily pri tlačení bremena na vzdialenosť 2, 8, 15, 30, 45 a 60 metra.

Najvyššie prípustné sily pri ťahaní bremena na vzdialenosť 2, 8, 15, 30, 45 a 60 metra.

Platí, že vzdialenosť pri ťahaní a tlačení nie je rozhodujúci faktor! Neudržiavané ložiská, malé kolesá, nerovná dráha a celkový valivý odpor sú údaje, ktoré tieto tabuľky ignorujú. Správny postup hodnotenia by bol monitorovať energetický výdaj + meranie impulzných síl.

Ťažné a tlačné sily sa navrhovaným postupom nedajú hodnotiť. Navrhované najvyššie prípustné limity pri ťahaní a tlačení bremien budú znamenať zaradenie drvivej väčšiny týchto činností do rizikovej kategórie 3,4.

Frekvencia tlačenia/ťahania 1x/ za určený interval 6s, 12s, 1 min. 2 min. 5 min., 30 min., 8h. Zrušiť limity na tieto intervaly, lebo v praxi sa tlačné a ťažné sily používajú prevažne pri manipulácii s paletovým vozíkom alebo iným vozíkom, pričom tlačenie 1x/6s alebo 12x je nerealizovateľné., Aké limity použiť, keď zamestnanec vykonáva tlačenie / ťahanie 3x/zmenu? Navrhujeme výrazné zjednodušenie tabuľky s minimalizáciou limitných hodnôt tak, aby boli použiteľné v praxi.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/246>